

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 78 (7408)

СЕРАДА, 2 ВЕРАСНЯ

1942 г.

ДАРАГІЯ БРАТЫ і СЁСТРЫ!

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ГОНІЦЬ АКУПАНТАЎ НА ЗАХАД.

ДАПАМАГАЙЦЕ-Ж ПАСКОРЫЦЬ ДЗЕНЬ ПОУНАЙ ПЕРАМОГІ НАД ВОРАГАМ. УСЕ ЎЗНІМАЙЦЕСЯ НА БАРАЦЬБУ З НЕМЦАМИ!

ПАРТЫЗАНЫ і ПАРТЫЗАНКІ! ПАДВОЙЦЕ, ПАТРОЙЦЕ СВАЕ ЎДАРЫ ПА ВОРАГУ! УЗНІМАЙЦЕ ЎВЕСЬ БЕЛАРУСКІ НАРОД НА ДАПАМОГУ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ!

ПУШЧАНА ПАД АДКОС 30 ЭШАЛОНАЎ

Наш партызанскі атрад дзеянічае на тэрыторыі Н-скага раёна Мінскай області. За час Айчыннай вайны мы набылі багаты вонты, у некалькі раз выраслі нашы рады. Ударную сілу атрада гітлераўцы ўжо не раз адчуваюць на сваіх скуры.

Нашым атрадам знішчана 270 немцаў, у тым ліку два генералы. Пушчана пад адкос 30 эшалонаў, спалена 14 мастоў, узарван вялікі харчовы склад. На рацэ Б. патоплены паходзі з грузам.

Зусім нядайна адна група нашага атрада з засады падбіла нямецкую аўтамашыну і знішчыла пры гэтым 30 фрыцаў.

У сваіх загадах немцы самі вымушаны прызнаць, што партызанскі рух у нашых месцах прыняў пагражаячы для іх размёры.

Зусім нядайна побач з намі арганізаваўся вялікі партызанскі атрад таварыша Ж. Па слядах атрада немцы накіравалі карнную экспедыцыю. Партызаны супстрэлі немцаў з засад, навязалі ім бой, які закончыўся бліскучай перамогай совецкіх патрыётаў. На поўдні бою засталося 72 трупы гітлераўцаў.

Камандзір партызанскага атрада К. Камісар-М. Н-СКІ РАЕН МІНСКАЙ ОБЛАСЦІ.

УСІМ СІЛАМІ ЗМАГАЙЦЕСЯ З НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМІ

Родныя браты, сёстры! Крывяжэрная бандыты—намецкія акупанты, адчуваючыя сваю блізкую пагібел, спяшаюцца як мага больш награбіць нашага добра і вывезіць ў фашысцкую Германію.

Нямецкія акупанты, гэтыя пражэрлівия нягоднікі, для таго і прышлі на нашу родную зямлю, каб гвалтам, куляй і шыбеніцай, палкай і голадам прымусіць беларускі народ працаць на намецкіх князёў і баронаў.

Родныя браты! Не працуце на намецкіх акупантатаў! Супраціўляйцесь ўсім сіламі, усімі сродкамі. Зрывайце кожнае іх мерапрыемства!

Ведайце, што-б ні гаварылі вам акупанты і іх падлінікі і халуі, — гэта ўсё хлусня.

Калі вы будзеце працаць на акупантатаў, яны яшчэ больш будуть засягваць вяроўку на шыі нашага народа, будуть больш панаваць на нашай зямлі.

Рабочы! Калі цябе прымушаюць працаць — суправадзяйся! Псуй абсталіванне! Разбурай прадпрыемства! Нічога не павінны атрымаць гітлераўцы з беларускіх фабрык і заводоў!

Рабочы чыгункі! У тваіх руках намецкія перавозкі. Не давай яму перавозіць на нашых чыгунках салдат і тэхніку. Прымай усе заходы, каб не працеваці чыгункі, дэпо, майстэрні. Пускай пад адкос паравозы, вагоны,

цыстэрны. Нічога не давай перавозіць акупанту па нашых чыгунках.

Усе, хто можа тримаць зброю, ідзіце ў партызанскія атрады. Знішчайце гадаў-немцаў — нашых заклятых ворагаў! Дапамагайце наступаючай Чырвонай Армії.

Ніхто не павінен працаць на чужынцаў!

Падвой, патрой сваю нянявісіць да чужынцаў-захопнікаў!

Перашкаджай ім ажыццяўляць усе іх зладзейскія планы.

Селянін і сялянка! Акупанты прышлі на нашу зямлю, каб есці наш хлеб, сала, малако, мяса. Яны прышлі для таго, каб навек зрабіць вас нявольнікамі, сваімі парабкамі.

Не працуць на немца! Замест хлеба і сала — ражон у пражэрлівую звярыну ляпу. Замест малака, масла — кулю, вілы і тапор павінен атрымаць намецкі кат.

Сяляні! Зараз вы збіраецце ўраджай. Ні аднаго зерна намецкім шакалам! Хайайдце ўсё. Хочаш жыць — забівай немца, знішчай гэтых бандытаў, якія рабуюць наш край, наш народ.

Ніякае ўзбраенне не павінна вырабляцца і рамантавацца для акупантатаў. Ні адзін чалавек не павінен ісці на рамонт дарог, мастоў, на пабудову ваенных умацаванняў.

Узнімайся, беларускі народ, і грамі намецкіх акупантатаў.

НА ЗАХОДНІМ і КАЛІНІНСКІМ ФРОНТАХ НАШЫ ВОЙСКІ ПРАДАУЖАЮЦЬ НАСТУПЛЕННЕ

Нягледзячы на ўпартасе супраціўленне фашыстаў, на шы часці на Заходнім фронце прасоўваючы наперад і наносяць ворагу вялікія страты. Н-ская гвардзейская часць толькі за адзін дзень знішчыла 300 гітлераўцаў, захапіла ў палон 39 чалавек. Стралковы батальён пад камандаваннем тав. Садзікава заняў насялённы пункт і знішчыў у вулічным бую да 350 фашыстаў.

На Калінінскім фронце Н-скае злучэнне, перамогшы ўпартасе супраціўленне немцаў, фарсіравала водны рубеж і, адбіваючы контратакі праціўніка, ідзе наперад. На працягу аднаго дня совецкія воіны знішчылі 7 танкаў і да 800 намецкіх салдат і афіцэраў.

У раёне паўночна-заходнай Сталінграда на шы часці адблі некалькі танковых атак праціўніка і, перайшоўшы ў контратаку, пацяслі гітлераўцаў. У гэтым бую ў немцаў захоплена 12 гармат, 24 кулямёты і боепрыпасы.

Наша злучэнне ў раёне Клецкай нанесла паражэнне 2-й пяхотнай італьянскай дывізіі. Нашы байцы захапілі 550 палонных, 8 гармат, 63 кулямёты, 34 мінамёты, 650.000 патронаў, 15 грузавых аўтамашын, 3 радыёстанцыі і іншую ваенную маёмасць.

За мінулы тыдзень, у паветраных баях, на аэрадромах і агнём зенітнай артылерый знішчана 498 намецкіх самалётаў. Нашы страты за гэты-ж час — 206 самалётаў.

У ноц на 30 жніўня нашы самалёты бамбардыравалі ваенна-прамысловыя аб'екты Берліна, Кенігсберга, Данцига, Штэтніна

У ноц на 30 жніўня вялікая група нашых самалётаў бамбардыравала ваенна-прамысловыя аб'екты Берліна, Кенігсберга, Данцига, Штэтніна і некаторых іншых гарадоў Цэнтральнай і Усходняй Германіі. У выніку бамбардыроўкі у Берліне зніклі 48 ачагоў пажара, адзначаны 4 вялікіх збрываў.

У Штэтніне збрываў 6 ачагоў пажара, адзначаны 4 вялікіх збрываў.

У Данцигу збрываў 8 ачагоў пажара, адзначаны 4 вялікіх збрываў.

У Кенігсбергу збрываў 29 ачагоў пажара, з іх 8 вялікіх памераў, адзначаны 6 вялікіх збрываў.

У Данцигу збрываў 8 ачагоў пажара, адзначаны 4 вялікіх збрываў.

У Штэтніне збрываў 6 ачагоў пажара, адзначаны 4 вялікіх збрываў.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

Адважныя лётчыкі-знішчальнікі, якія праявілі ўзоры геройства, мужнасці і адвагі ў баях з намецкімі акупантамі. Злева направа: старши лейтэнант К. А. ЧУФАРАЎ, маёр Г. М. БАЙНДЗІН і старши лейтэнант М. Е. КАРАБКОЎ.

ЗНІШЧЫЛІ 158 АКУПАНТАЎ

Толькі што атрымана паведамленне аб дзеянісці атрада віцебскіх партызан пад камандаваннем тав. Д. Атрад зрабіў налёт на нямецкі гарнізон у адным насялённым пункце. Партизаны знішчылі 158 намецкі-фашысцкіх бандытаў і захапілі трафей.

ЯКУБ КОЛАС

БАЦЬКУ МІНАЮ

Паклон табе шчыры і нізкі,
Наш бацька Мінай!
Ты стаўся нам родны і блізкі:
Ты — гэта наш край.

Прыблівы, мудры і скромны
І стойкі, як дуб,
Той дуб-багаты, што над
Нёманам

Узносіць свой чуб.
Пазналі намецкія морды
Мінай ў баю,
Удар твой раптоўны і цверды
І помсту тваю.

Нявінных дзяцей тваіх родных
Забіў немец-кат,
І вецер змёў попел халодны
Ад спаленых хат.

Астаўся адзін ты, нябожа,
Без дзетак, сястры,
Туліла імшыстае ложа,
А грэлі кастры.

Я ведаю — цяжка, мой браце,
Зжыць раны той след
І ўсё дарагое растраці
На скіле ўжо лет.

Ты-ж цяжкае гора адолеў,
Не здрадзіў сябрам,
Сказаў ты, герой наш: «Ніколь
Сяброў не прадам!»

Ты мужнія руکі і сэрца
Народу аддаў.
Смерць, смерць немчуры-
Крыва-жэрэм!

Згін, Гітлер-удаў!
Дазволь-жа сказаць табе
Жыві, наш Мінай!

Разгромен рамёны мы шырай
І вызвалім край.

ВЕЧАР БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

У Маскве, у тэатры Сакольніцкага парка, адбыўся вечар беларускай літаратуры. Сабралася вялікая аудыторыя. Прысутнічала многа байшоў і камандзіраў Чырвонай Арміі. Вечар адкрыў рускі пісьменнік Фёдар Гладкоў.

Міхась Лынькоў у сваім уступным слове расказаў аб узделе беларускіх пісьменнікаў у змаганні супроты крывах намецкіх акупантатаў. З чытаннем сваіх твораў выступілі — К. Крапіва, К. Чорны, М. Танк, М. Машара. Артысты маскоўскіх тэатраў і рускія пашты выступілі з чытаннем твораў Я. Купалы, Я. Коласа, П. Панчанкі, П. Глебкі, П. Броўкі, у перакладах на рускую мову.

БІЦЕ НЕМЦАЎ ТАК МОЦНА І ЖОРСТКА, ЯК Б'ЮЦЬ ІХ ПАРТЫЗАНЫ МІНСКАЙ І МАГІЛЕУСКАЙ АБЛАСЦЕЙ

БАЯВЫЯ СПРАВЫ У АТРАДЗЕ БАЦЬКІ ВАСІЛЯ

Гераічна дзеянічаюць партызаны Мінскай області.

Пяршынства належыць байкам атрадаў К., Б., Д. Яны разгромілі 15 валацных упраў, забілі 100 нямецкіх салдат і афіцэраў, 2 генералаў, 150 паліцэйскіх і 20 цпшёнав.

Пад моцным кантролем партызаны тримаюць чыгункі і шасэйныя дарогі. Арганізавана многа крушэння эшалонаў з жывой сілай, зброяй, боепрыпасамі і прадуктамі харчавання. Знішчана 30 аўтамашын з рознымі ваеннымі грузамі і салдатамі. Падарвана 14 чыгуначных мастоў. На рацэ Б. патоплен паход. Выведзены з строю 15 сенараторных пунктаў.

Даволі паспяхова праведзена аперация па разгрому нямецкага харчовага склада. Партызаны адблі ў грабежнікаў многа мукі, цукуру, сала і інш.

Бязлітасна помсцяць акупантам байцы атрада тав. Ж. У двухгадзінным баю яні знішчылі каля 80 салдат і афіцэраў.

МИНСКАЯ ОБЛАСТЬ (Наш кар.).

Поспех магілеўскіх партызан

Як паведамляе наш кэрэспандэнт, партызанская атрад пад камандаваннем тав. Б., які дзеянічае ў адным з раёнаў Магілеўскай області, за першую палавіну жніўня знішчыў 86 акупантаў.

За гэтых перыяд партызаны пусцілі пад адкос чыгуначны эшалон праціўніка. У выніку крушэння знішчана 14 гармат, 9 аўтамашын і каля 80 бочак з гаручым.

МОЙ РАХУНАК

Выконваючы свой абавязак перад радзімай, я бязлітасна помішчу гітлероўскім людаедам. На шасэ каля вёскі Б. я падарваў 3 аўтамашыны і забіў 8 нямецкіх салдат.

У другі раз я ўзарваў дзве аўтамашыны. Ні адзін з фашыстаў, ехаўшых у іх, не застаўся жывым.

На май рахунку больш 50 забітых фашыстаў, 20 паліцэйскіх і 10 узарваних аўтамашын.

Партызан Н. Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД, БЕЛАРУСЬ.

НАЛЁТ

Днём партызанскі ўзвод тав. Н. раптоўна напаў на вёску С., у якой знаходзіўся нямецкі гарнізон.

Гранатамі партызаны разбурылі некалькі фашысцкіх дзотаў.

Немцы ў паніцы ўцяклі. Н-СКІ РАЕН БЕЛАРУСЬ. (Наш кар.).

Бацькам Васілем яны называюць свайго баўвога камандзіра. У суроў час змагання ён не ўсядзеў дома — пайшоў партызаніць. За ім пайшлі сотні людзей. З атрада вырасла вялікая партызанская брыгада. Камандаваць ёю даручылі партызану гадоў грамадзянскай вайны, бацьку Васілю.

Кожны партызан цяпер надоўга звязаў свой лёс з гэтым вольным і храбрым чалавекам. Шануюць і любяць байцы свайго камандзіра. Пад яго кіраўніцтвам яны згуртаваліся ў адзіную баявую сям'ю і, не шкадуючы жыцця, змагаюцца за вызваленне роднай зямлі ад нямецкіх захопнікаў.

...У шалашы, на нізкім пняўку сядзіць камандзір першага атрада таварыш Аляксандр. Ён дакладвае бацьку Васілю аб апошніх аперациях на чыгунцы, шасэ і бальшаках. Васільробіць у сваім блакноце некалькі адзнак і між іншымі заўважае:

— А ўсё-ж лоўка мы іх чэшам. Ты толькі паслушай. Ен чытае свае запісы:

6 ліпеня ўзарваны поезд з боепрыпасамі. Згараэла 55 вагонаў. 7 ліпеня

пад адкос пушчан эшалон. 8 ліпеня на магістралі Мінск — Орша — буйнае крушэнне. Некалькі вагонаў з танкамі разбіты, ахова загінула. 14 ліпеня на лініі Віцебск — Смаленск падпаплен эшалон з цыстэрнамі бензіна. Згарэла 46 цыстэрн. 17 ліпеня на станцыі С. разбіт поезд з тэхнікай і жывой сілай праціўніка. У гэтых-ж дзень спален эшалон з сенам...

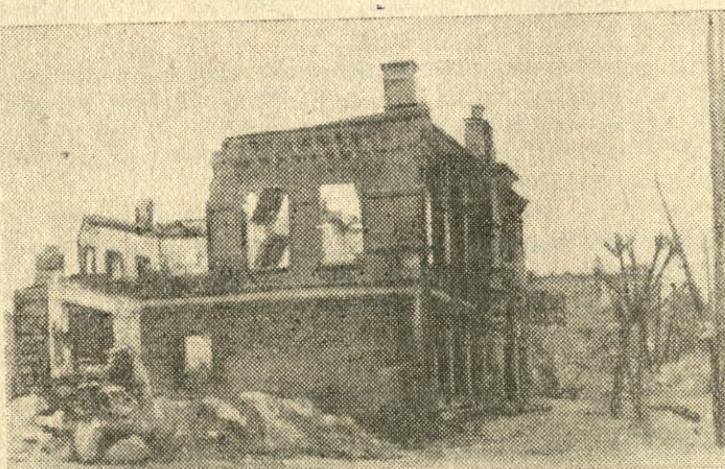
— Доўга будуць памятаць фашысты наш партызанская рахунак, — зазначае начальнік штаба тав. В.

— Я склаў план новай аперациі, — паведаміў Аляксандр, дастаўши ліст паперы і перадаўши яго бацьку Васілю. — Разведка ўжо закончана. Думаю ажыццяўіць задачу сваімі сіламі.

Камандзір брыгады і начальнік штаба, пазнаёміўшыся з планам, зрабілі некалькі зауваг.

— Дзейнічайце, таварыш Аляксандр, — сказаў бацька Васіль.

Якуб КАЧАН.
Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД БЕЛАРУСЬ. (Наш кар.).

Прыгожы і ўпрадкаваны быў Гомель. Прышлі немцы і ператварылі горад у груды развалин. Вось як выглядае цяпер Комсамольская вуліца горада.

Герой беларускага народа

КАПІТАН МІХАІЛ РАЗГАРОДЗІН

Яму 20 гадоў. Перад самымі пачаткам Айчынай вайны ён зачончыў вучобу ў артылерыйскім вучылішчы. Вучыўся Міхайл выдатна і на выдатна здаў экзамен у першым-жа батальоне зямлі беларускай. Гэта было першое выправаванне, першы экзамен на мужнасць і адвату, на стойкасць і напорыстасць.

Нямецкі танкі, броневікі, цяжкі гарматы нястрымнай лавінай рваліся наперад. Не лічачы з велізарнымі стратамі, вораг у дзікай ярасці фраўся на важныя тэкт. Трэба было спыніць, адキンуть ворага і ўтрымаць!

— Ні кроку назад! — Есць, ні кроку назад! — паўтарыў камандзір артылерыйскай батарэі Міхайл Разгародзін, і скамандаваў:

— Агонь па фашыстах!

І ад выбуху скалыхнулася зямля. У твар ворагу паліяцела смерць. Усе гарматы білі прамой наводкай. Міхайл Разгародзін добра бачыў, як трупамі лёг першы эшалон немцаў, як раздее другі эшалон. А вораг усё лезе.

— Шрапнеллю па фашыстах! — камандаваў Міхайл — гарматы з 500 метраў плюнулі ворагу ў вочы, агнём і распалены металам.

Пакінуўшы на полі бою да палка забітых салдат і афіцэраў, вораг адкаціўся. Перамаглі савецкія воіны, перамагла іх воля, іх мужнасць, іх нянявісць.

Узмужнелі і абстрагілі Міхайл Разгародзін у другі раз сустрэўся з тваром з ворагам пад Невелем.

У той час Міхайл камандаваў ужо артылерыйскім дывізіёнам.

Немцы сілаю да двух дывізій пайшлі на нашу часць. Вораг імкнуўся захапіць чыгуначную станцыю і адразаць часць ад камунікацый.

Міхайл Разгародзін і ў гэты раз выкапаў свае гаубіцы на выгадныя пазіцыі і ўдарыў фрыцам у лоб. Ад першых-же залпаў, як мост, легкі піранднія рабы немцаў. Але вораг на трупах сваіх салдат фраўся на ражон. Варожыя аўтаматыкі адкрылі агонь з флангаў.

— Адна гармата ўлева, друга

СЦЯГ ПЕРАМОГІ

У мірны час перадавы ў Віцебскім раёне калгас «Колас» атрымаў пераходны чырвоны сцяг. Моцна калгаснікі трymalі сваю славу, а разам з ёй — дарагі падарунак.

Пачалася вайна. Да вёскі набліжаліся фашысцкі танкі.

Арганізатар калгаса Іван С.

акуратна зняў сцяг, склаў

яго, расправіў кісці і любоў

на ўпакаваў у спецыяльна

зробленую скрынку. Щэмай

ноччу Іван глыбока закапаў

яго пад калгасным свірнам.

У цяжкія для раздімы хвіліны калгаснікі ахоўвалі свой

сцяг, як вялікі скарб, як за-

клік да помсты ненавісным

чужынкам.

Цяпер дарагі сцяг перадавы

нартызанскаму атраду Мі-

хайла. Гэты атрад вызыва-

лі вёску ад нямецка-фа-

шысцкай акупациі. Рады на-

родных месціціў папоўніліся

дзесяткамі новых байцоў.

Пад гэтых баявым сцягам партызаны ідуць на новыя жорст-

кія байці зараді.

ЁН ПАМЁР ЯК ГЕРОЙ

Рабочы Фёдар Радзкоў адмовіўся выйсці на працу. Немцы аб'явілі яго партызанам і кінулі ў турму. Сваю ахвяру яны доўга мусылі. Расказваюць, што ўсё-такі рабочага было зсечана розгамі, пальцы сколаны і голкамі, твар нельга было пазнаць.

У мінуту, калі фашысці душыць хачеў накінцъ на яго пятлю, Радзкоў ударыў яму кулаком па зуках і крыкнуў:

— Братья! Не бойцеся іх! Дапамагайдце партызанам! Давіце гадаў, пакуль ёсьць сілы!

У натоўпе пачуліся гнеўныя словаў: «Людаеды!» Сілаю зброі немцы разагнali людзей.

Вечная памяць патрыёту нашай радзімы, вернаму сыну беларускага народа Фёдару Радзкову!

Н-СКІ РАЕН БЕЛАРУСЬ. (Наш кар.).

гая — управа, — камандаваў Міхайл — Агонь па фашыстах!

Звыш 1.000 нямецкіх салдат і афіцэраў улажылі тады слáўныя артылерысты. Поле бою было завалена абломкамі варожых гармат, куляметамі, абрарэлымі танкамі і аўтамашынамі.

І нарадзілі наступу для Міхайлі даўгачаканы час, калі замест ранейшых загадаў: «стрымка», «садбіца», пачуліся новыя каманды: «выбіць ворага», «наперад, на заход!»

Гэтых загады ўзнялі і акрылі Міхайл. Ён, не ведаючы ўтывары, поўны радасці, з баямі пайшоў на заход, бліжэй да роднай беларускай зямлі, якая ўзгадавала, ускамліла яго.

Велізарны наступальны бой разыграўся за вёску П. пад Ржевам. На гэтым участку артылерыйскім залпамі Міхайл падаў ініцыятыву, агнявый кропкі ворага, падрыхтаваў прарыў абарону

разыграўся за вёску П. пад Ржевам. На гэтым участку артылерыйскім залпамі Міхайл падаў ініцыятыву, агнявый кропкі ворага, падрыхтаваў прарыў абарону

разыграўся за вёску П. пад Ржевам. На гэтым участку артылерыйскім залпамі Міхайл падаў ініцыятыву, агнявый кропкі ворага, падрыхтаваў прарыў абарону

разыграўся за вёску П. пад Ржевам. На гэтым участку артылерыйскім залпамі Міхайл падаў ініцыятыву, агнявый кропкі ворага, падрыхтаваў прарыў абарону

разыграўся за вёску П. пад Ржевам. На гэтым участку артылерыйскім залпамі Міхайл падаў ініцыятыву, агнявый кропкі ворага, падрыхтаваў прарыў абарону

Весткі з Савецкай Радзімы

Калектыў танкабудаўнічага завода № 112 штодзённа павялічвае выпуск прадукцыі. Брыгады сталевараў Серабракова, Вадзілава і Сысоева выконваюць заданне на 140—180 процэнтаў.

Завод авіяцыйных матораў № 29 значна павялічыў выпуск прадукцыі ў жніўні. Зборка матораў паскорылася ў параўнанні з красавіком на 14 процэнтаў.